

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – I/II • EXAMINATION – SUMMER- 2017

Subject Code: 310034**Date: 03 - 06- 2017****Subject Name: Mathematics - I****Time: 02:30 PM TO 05:00 PM****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Each question carry equal marks (14 marks)

Q.1 (a) Filling the blanks **07**
પ્રશ્ન. ૧ અ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(1) If $\log_2 x = 3$ then $x = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૧) જો $\log_2 x = 3$ હોય તો $x = \underline{\hspace{2cm}}$.

(2) If for G.P. , $T_n = 3^n$ then common ratio $r = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૨) જો સમગુણોત્તર ક્ષેત્રી માટે $T_n = 3^n$ હોય તો સામાન્ય ગુણોત્તર $r = \underline{\hspace{2cm}}$.

(3)
$$\begin{vmatrix} 2008 & 2009 & 2010 \\ 2011 & 2012 & 2013 \\ 2014 & 2015 & 2016 \end{vmatrix} = \underline{\hspace{2cm}}.$$

(4) The total number of terms in the expansion of $(x + \frac{1}{3x})^8 = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૪) $(x + \frac{1}{3x})^8$ ના વિસ્તરણ માં કુલ પદો ની સંખ્યા $\underline{\hspace{2cm}}$ છે.

(5) If $\binom{n}{5} = \binom{n}{4}$ then $n = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૫) જો $\binom{n}{5} = \binom{n}{4}$ હોય તો $n = \underline{\hspace{2cm}}$.

(6) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$ then $\text{adj } A = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૬) જો $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$ હોય તો $\text{adj } A = \underline{\hspace{2cm}}$.

(7) If $A = i - 4j + 3k$ then $|A| = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૭) જો $A = i - 4j + 3k$ હોય તો $|A| = \underline{\hspace{2cm}}$.

(b) (1) Define Radian and find the length of chord and area of sector of circle whose angle and radius of sector of circle are 120° and 4 cm respectively. **04**

(૧) રેડિયન ની વ્યાખ્યા આપો . જો 4 સેમી. ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના વૃત્તાંશ નો ખૂણો 120° હોય તો તે વૃત્તાંશ ની ચાપની લંબાઈ તથા વૃત્તાંશ નું ક્ષેત્રફળ શાંધો.

(2) Prove that : $\tan^2\theta - \sin^2\theta = \tan^2\theta \sin^2\theta$ **03**

(૨) સાબિત કરો : $\tan^2\theta - \sin^2\theta = \tan^2\theta \sin^2\theta$

Q.2 (a) Filling the blanks **07**
પ્રશ્ન. ૨ અ ખાલી જગ્યા પૂરો

(1) $150^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$ radian. (રેડિયન)

(2) If $\tan\theta = \frac{1}{\sqrt{8}}$ then $\cot\theta = \underline{\hspace{2cm}}$

(૨) જો $\tan\theta = \frac{1}{\sqrt{8}}$ હોય તો $\cot\theta = \underline{\hspace{2cm}}$

(3) $\sin \frac{\pi}{6} \sin \frac{\pi}{4} \sin \pi = \underline{\hspace{2cm}}$.

(4) The principal period of $\sin x$ is = $\underline{\hspace{2cm}}$

(૪) $\sin x$ વિધેયનું મુખ્ય આવર્ત માન $\underline{\hspace{2cm}}$ છે.

(5) $\sin 28^\circ \cos 17^\circ + \cos 28^\circ \sin 17^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$

(6) In ΔABC , if $a = 3$ cm., $b = 3$ cm. and $c = 4$ cm. then $s = \underline{\hspace{2cm}}$.

(૬) ΔABC માં જો $a = 3$ સેમી., $b = 3$ સેમી. અને $c = 4$ સેમી. હોય તો $s = \underline{\hspace{2cm}}$

(7) $\sin^{-1}x + \cos^{-1}x = \underline{\hspace{2cm}}$.

(b) (1) Prove that (સાબિત કરો) : $\log(1 + 2 + 7) = \log 1 + \log 2 + \log 5$ 03

બ (2) Find sum (સરવાળો શોધો) : $1 + 3 + 9 + \dots + 2187$. 04

OR

(b) (1) Find the middle term of the expansion of $(2x + 3y)^8$ 03
બ by using Binomial theorem.

(૧) દ્વિપદી પ્રમેય નો ઉપયોગ કરીને $(2x + 3y)^8$ ના વિસ્તરણનું મધ્યમ પદ શોધો.

(2) By using properties of Determinat , prove that $\begin{vmatrix} 1 & a & b+c \\ 1 & b & c+a \\ 1 & c & a+b \end{vmatrix} = 0$ 04

(૨) નિશ્ચાયક ના ગુણધર્મો નો ઉપયોગ કરીને સાબિત કરો $\begin{vmatrix} 1 & a & b+c \\ 1 & b & c+a \\ 1 & c & a+b \end{vmatrix} = 0$

Q.3 (a) (1) Find the value of x and y from the matrix equation $\begin{bmatrix} x & 3 \\ y & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 15 \\ 12 \end{bmatrix}$ 03
પ્રશ્ન. 3 બ

(૧) શ્રેણિક સમીકરણ $\begin{bmatrix} x & 3 \\ y & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 15 \\ 12 \end{bmatrix}$ માંથી x અને y ની કિંમતો શોધો.

(2) Solve by using Matrix method : $3x - 2y = 8$ and $4y + 5x = 6$ 04

(૨) શ્રેણિકની પદ્ધતિ દ્વારા ઉકેલ શોધો. : $3x - 2y = 8$ and $4y + 5x = 6$

(b) (1) Find the unit vector in the direction of $a - b + 2c$ 03

બ where $a = i + j - k$, $b = 3i + 4k - 2j$ and $c = 2j - i + 4k$

(૧) $a - b + 2c$ ની દિશા માં એકમ સદિશ શોધો જ્યાં $a = i + j - k$,
 $b = 3i + 4k - 2j$ અને $c = 2j - i + 4k$

(2) If $x = i + j + k$ and $y = 2i - j - k$ then prove that x is perpendicular 04
to y . Also find a vector which is perpendicular to both x and y .

(૨) જો $x = i + j + k$ અને $y = 2i - j - k$ હોય તો સાબિત કરો કે x એ y ને લંબ છે. વળી x અને y બંને ને લંબ હોય તેવો સદિશ શોધો.

OR

Q.3 (a) (1) If $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$ and $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ then find AB and BA . 03
બ

(૧) જો $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$ અને $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ હોય તો AB અને BA શોધો.

(2) If $A = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ and $B = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$ then prove that $(AB)^T = B^T A^T$ 04

(૨) જો $A = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ અને $B = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$ હોય તો સાબિત કરો કે $(AB)^T = B^T A^T$

(b) (1) Simplify : $(10i + 2j + 3k) \cdot [(i - 2j + 2k) \times (3i - 2j - 2k)]$ 03

(૧) સાદું રૂપ આપો : $(10i + 2j + 3k) \cdot [(i - 2j + 2k) \times (3i - 2j - 2k)]$

- બ (2) The constant forces $3i - k + 2j$ and $i - 3j + 2k$ acting on a particle displace it from the point $i + 4j - 3k$ to the point $3i + j + 4k$. Find the total work done during the displacement. 04
- (ર) અચલ બળો $3i - k + 2j$ અને $i - 3j + 2k$ પદાર્થ પર લાગતા તેનું બિંદુ $i + 4j - 3k$ થી બિંદુ $3i + j + 4k$ સુધી સ્થાનાંતર થાય છે. તો આ દરમ્યાન થયેલ કુલ કાર્ય શોધો.
- Q.4** (a) (1) Evaluate : $\tan^2 30^\circ + \tan^2 45^\circ + \tan^2 60^\circ$ 03
- પ્રશ્ન. ૪ અ (૧) કિંમત શોધો : $\tan^2 30^\circ + \tan^2 45^\circ + \tan^2 60^\circ$
- (2) Prove that : $\tan \frac{\pi}{20} \tan \frac{3\pi}{20} \tan \frac{7\pi}{20} \tan \frac{9\pi}{20} = 1$ 04
- (ર) સાબિત કરો : $\tan \frac{\pi}{20} \tan \frac{3\pi}{20} \tan \frac{7\pi}{20} \tan \frac{9\pi}{20} = 1$
- (b) (1) Prove that : $\tan 57^\circ = \frac{\cos 12^\circ + \sin 12^\circ}{\cos 12^\circ - \sin 12^\circ}$ 03
- બ (૧) સાબિત કરો : $\tan 57^\circ = \frac{\cos 12^\circ + \sin 12^\circ}{\cos 12^\circ - \sin 12^\circ}$
- (2) Evaluate : $\sin^2 \left(37\frac{1}{2}\right)^\circ - \sin^2 \left(7\frac{1}{2}\right)^\circ$ 04
- (ર) કિંમત શોધો : $\sin^2 \left(37\frac{1}{2}\right)^\circ - \sin^2 \left(7\frac{1}{2}\right)^\circ$
- OR
- Q.4** (a) Prove that : (સાબિત કરો)
- પ્રશ્ન. ૪ અ (1) $\frac{\tan B - \cot A}{\tan A - \cot B} = \cot A \tan B$ 03
- (2) In ΔABC , $\tan A + \tan B + \tan C = \tan A \tan B \tan C$ 04
- (b) Prove that : (સાબિત કરો)
- બ (1) $\tan 50^\circ = \tan 40^\circ + 2 \tan 10^\circ$ 03
- (2) $\frac{\sin 4x + \sin 6x}{\cos 4x + \cos 6x} = \tan 5x$ 04
- Q.5** (a) (1) Draw the Graph of $y = \sin x$, $0 \leq x \leq \pi$ 03
- પ્રશ્ન. ૫ અ (૧) આલેખ દોરો : $y = \sin x$, $0 \leq x \leq \pi$
- (2) Prove that : $\frac{1 + \sin 2\theta - \cos 2\theta}{1 + \sin 2\theta + \cos 2\theta} = \tan \theta$ 04
- (ર) સાબિત કરો : $\frac{1 + \sin 2\theta - \cos 2\theta}{1 + \sin 2\theta + \cos 2\theta} = \tan \theta$
- (b) (1) In usual notation, in ΔABC if $a = 4$ cm, $b = 5$ cm and $c = 6$ cm then find R, r, Δ 03
- બ (૧) પ્રચલિત સંકેત માં ΔABC માં જો $a = 4$ સેમી., $b = 5$ સેમી. અને $c = 6$ સેમી. હોય તો R, r, Δ શોધો.
- (2) Prove that : $\tan^{-1} x + \cot^{-1} x = \frac{\pi}{2}$ 04
- (ર) સાબિત કરો : $\tan^{-1} x + \cot^{-1} x = \frac{\pi}{2}$
- OR
- Q.5** (a) (1) In usual notation, in ΔABC , Prove that $(b - c)\sin A + (c - a)\sin B + (a - b)\sin C = 0$ 03
- પ્રશ્ન. ૫ અ (૧) પ્રચલિત સંકેત માં ΔABC માં સાબિત કરો $(b - c)\sin A + (c - a)\sin B + (a - b)\sin C = 0$
- (2) Evaluate : $\sin \left(22\frac{1}{2}\right)^\circ$ and $\tan \left(22\frac{1}{2}\right)^\circ$ 04
- (ર) કિંમત શોધો : $\sin \left(22\frac{1}{2}\right)^\circ$ અને $\tan \left(22\frac{1}{2}\right)^\circ$.

- (b) (1) Solve ΔABC where $b = \sqrt{3}$, $c = 2$ and $\angle A = 30^\circ$ 03
- બ (૧) ΔABC નો ઉકેલ શોધો જ્યાં $b = \sqrt{3}$, $c = 2$ અને $\angle A = 30^\circ$
- (2) Prove that : $\tan^{-1}\left(\frac{2}{3}\right) = \frac{1}{2}\tan^{-1}\left(\frac{12}{5}\right)$ 04
- (૨) સાબિત કરો : $\tan^{-1}\left(\frac{2}{3}\right) = \frac{1}{2}\tan^{-1}\left(\frac{12}{5}\right)$

*****